

ЗАЩИТА НА ИНФОРМАЦИЯТА В АДВОКАТСКАТА ДЕЙНОСТ

*Пламен Динев**

Бурното развитие на комуникационно-информационните технологии доведе до голямото им приложение в адвокатската дейност. Широкото използване на компютри, комуникационни средства и офис техника в канторите, както и на преносими компютри, таблети, мобилни телефони и др. технически устройства извън канторите и в движение, сериозно облекчи дейността на адвокатите, позволи им да разполагат и работят с необходимата им информация навсякъде и по всяко време.

Същевременно това доведе до сериозни проблеми със защитата на информацията при изгубване или кражба на електронни носители, получаване на нерегламентиран достъп от външни лица, злоупотреба от служители в адвокатските кантори, осигуряване на неприкосновеността на информацията срещу неправомерни действия на заинтересовани лица и учреждения. Разбира се, това е резултат от широкото приложение на комуникационно-информационните технологии във всички дейности на човека и работата на адвокатите като интелектуална дейност, свързана с всички аспекти на човешките отношения, не може да остане изолирана от тези процеси. Налага се да се работи с големи количества разнородна информация, която се съхранява на различни носители и е необходимо да е достъпна по всяко време и на всяко място.

Всичко това налага да се въведе система от мерки за защита на информацията в адвокатската дейност, с което ще се гарантират конфиденциалността на работата и запазването на адвокатската тайна.

Това се изисква на първо място от Закона за адвокатурата (чл. 33, чл. 34, ал. 2 и 3, чл. 40, ал. 2). Несъмнено задължение на адвоката е да защитава правата и законните интереси на клиентите си, включително и информацията за тях, по най-добрия начин. Изискването за опазване на информацията на клиента е предмет и на чл. 5 от Етичния кодекс на адвоката. Това е особено важно за гарантиране на доверието на клиентите към адвокатите. Трябва да се отчита и съществуващата „шпиономания“ в обществото особено след разпространените записи на разговори на министър-председателя и други високопоставени лица, шифрограмите на американските дипломати в „Уикилийкс“ и т.н. Всичко това прави клиентите особено чувствителни към опазването на информацията от страна на адвокатите.

* Специалист по информационни технологии.

Важно е и изпълнението на чл. 45, ал. 1 от Закона за адвокатурата за опазване на тайната без ограничение във времето, включително и когато се съхранява на електронни носители, които са най-удобни и дават най-добри възможности за защита чрез криптиране.

В определени случаи се налага да се организира дейността на адвокатите и в съответствие със Закона за защита на класифицираната информация – в адвокатските кантори, които работят с такава информация, се изисква създаването на регистратура за класифицирана информация.

От голямо значение е и съблюдаването на изискванията на Закона за защита на личните данни и особено на Наредба № 1 за минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни. Практиката в света и особено в ЕС показва постоянно повишаване на изискванията в тази насока.

При съвременното развитие на технологиите защитата на информацията, с която се работи и която се съхранява в електронен вид, се постига най-добре с **хардуерно криптиране (шифриране)**. Това е най-високото ниво на защита на информацията. Съществуват и системи за софтуерно криптиране, но те осигуряват много по-ниска степен на защита, технологично са по-ненадеждни, намалява се производителността и обикновено се получава осезаемо намаляване на скоростта на работа на компютрите. Работата с тях налага специално обучение, те изискват техническа поддръжка и са зависими от останалия използван основен и приложен софтуер.

Състоянието на технологиите изисква комплексни решения по защита на информацията в адвокатските кантори.

Съществуват много решения за защита на информацията, като най-добрите от тях са интеграция на продукти на водещи световни производители. Те използват основно патентовани върхови технологии за хардуерно криптиране, които гарантират максимална сигурност. Тяхното приложение изисква консултации с висококвалифицирани експерти с голям опит в областта на информационната сигурност и необходимата юридическа подготовка, за да намерят най-ефикасното решение за адвокатската дейност.

Ако обобщим гореизложеното, функционалните характеристики на такива решения са следните:

- Изключва се възможността за нерегламентиран достъп до информацията чрез използване на технически и други средства.
- Правят се невъзможни евентуалните опити за злоупотреба от страна на служители на кантората и външни лица, имащи по една или друга причина достъп до помещенията, компютърната и друга техника, включително и размножителните апарати.

- Дава се възможност на адвоката да определя възможностите за достъп до информацията конкретно на всеки служител в кантората, като единствено той има пълен достъп.

- Осигурява се максимална гъвкавост и мобилност на използване на комуникационно-информационни технологии извън адвокатската кантора и при пътуване.

Най-общите изисквания към технически решения биха могли да бъдат следните:

1. Хардуерно криптиране на цялата информация, съхранявана на сървър или основен компютър в кантората, и периодичното ѝ архивиране. Това изисква инсталирането на сървъра или на основния компютър на модул за хардуерно криптиране на цялостната информация, като отделно се архивира тази информация на втори вътрешен или външен твърд диск. Необходима е и гъвкава система за йерархичен достъп до информацията. Възможно е такава защита да се осигури и на счетоводната, банковата и друга чувствителна информация за стационарните и мобилните компютри. Необходимо е и да се контролира достъпът до документите, разпечатвани на съвременни размножителни апарати.

2. Защита на информацията на мобилни компютри чрез вграждане в тях на криптомодул. Това решение гарантира сигурността на информацията при пътувания в страната и чужбина, когато се посещават клиенти или се работи извън кантората.

3. Мобилни решения, като миниатюрен защитен USB харддиск или флашпамет, които всеки може да носи със себе си и да използва на всеки компютър навсякъде по света, без да остава каквато и да е информация в него. При това никой друг не може да получи достъп до съхраняваната информация.

4. Криптоадаптор, който да позволява гъвкава организация за защита на информацията, като едно устройство позволява с него да работят неограничен брой адвокати и служители, да се използват флашпамет и външни дискове. Всеки запазва индивидуалния си достъп до собствената информация. Възможно е да се създаде и йерархичен достъп, както и дистанционно да се изтирва информацията.

5. Защита на информацията при работа в интернет и при провеждане на разговори с GSM телефони. Предоставя се възможност да се обменя всякаква информация при използване на различни комуникационни канали (оптически, сателитни и т.н.) и интернет, както и при провеждане на телефонни разговори по стационарни или мобилни телефони, защитени срещу подслушване.

Основните изисквания към такива решения са:

- Да не е необходима никаква промяна в хардуера и софтуера, който вече използвате.

- Да не е необходимо обучение за работа със съответните технически продукти.

- По възможност да няма лицензни и други такси и допълнителни плащания, с изключение на GSM телефоните.

- Да е възможно постепенното изграждане на системата за информационна сигурност, като всички продукти, които закупите и използвате на всеки етап, да бъдат елемент от крайното решение.

Основните предимства при ползване на такива решения са:

- Увеличаване максимално на доверието на клиентите към дейността на адвокатите.

- Гарантиране на правата по неприкосновеността на информацията и на двете страни.

- Невъзможност за намеса на трети лица или институции в отношенията адвокат – клиент.

Голямото разнообразие и специфика на адвокатската дейност, организацията на индивидуалната работа на всеки адвокат и кантора изискват конкретни решения, които може да бъдат разработени само от специалисти в областта на защитата на информацията, които са в състояние да предложат и специфични решения, интегриращи най-добрите технологии в момента.